

בית המשפט המחוזי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 50846-11-15 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואחר'

בפני כבוד השופט נאה בן אור

חגי גROSS, עו"ד וו"ח

העורך

נגד

המשיבים

1. רשות המיסים בישראל
2. הממונה על חופש המידע בראשות המיסים
באמצאות פרקליטות מחוז ירושלים (אורח), עו"ד אחוה ברמן

פסק דין

עתירה לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, בגיןה מבקש העורר כי בית המשפט יורה למשיבה, רשות המיסים, למסור לעיינו פרטי מידע הנוגעים לבקשתו של נישומים שהוגשו אליה על פי "נווה גילוי מרצון" שפורסם ב- 7.9.2014.

בע

א. נוהל גילוי מרצון

1. נוהל גילוי מרצון הוא הлик בו ניתנת הזדמנות לחיבטים במס ולניסיומים, שלא מסרו דיווח על הכנסותיהם ולא שילמו מס בגין, לתקן את הדיווחים ולפרוע את חובם. על פי הנהלה, שנעשה בתיאום עם פרקליטות המדינה, מוכנה רשות המיסים להתחייב כי לא יינקטו הליכים פליליים נגד מי שיפנה אליה בבקשת גילוי מרצון ויעמוד בתנאים שנקבעו בו. תכילת הנהלה לעודד נישומים שעברו על החוק לשלם מס אמת מבלי שיסטכנו בפתחת הליכים פליליים נגדם בגין עבירות המס שביבעו, לכאורה.

2. הנהל פרסם לראשונה ב- 10.4.2005. רשות המיסים התחייבת על פי להעניק חיסיןן מעבירות מס לבקשת גילוי מרצון. הנהל החול על עבירות בתחום מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מע"מ ומכס. גילוי מרצון על פי הנהל הוא גילוי שנעשה ביוזמות הנישומים ולא כתוצאה מהקירה או הлик אחר שנפתח נגדו על ידי רשות שטונית וכי המידע לא כלל, עבר להגשת התביעה, בכתבבי בית דין שונים כגון כתב תביעה, כתב הגנה או כתב אישום. עד נקבע בנוהל כי היה

בית המשפט המחוזי בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 ג'רוז נ' רשות המיסים בישראל ואח'

והבקשה תידחה, לא תוכל רשות המיסים לעשות שימוש במידע שנמסר לה על ידי מגיש הבקשה בהליך פלילי. עם זאת, רשאית הייתה לעשות בו שימוש בהליך אזרחי.

כפי שהוסבר על ידי ב"כ רשות המיסים, הרקע לנוהל היה, בין היתר, הרפורמה בדייני המס שנערכה בשנת 2003, ואשר שינתה את שיטת המס משיטה טריטוריאלית לשיטה פרטונאלית. בעקבות הרפורמה הפכו באחת, לכארה, אנשים רבים לעבריini מס, בשל אי דיווח על הכנסתות בחו"ל ואשר עד לרפורמה לא היו חייבות במס. תכליות נוספת אותה ביקש הנוהל לשורת היא הרחבת מעגל משלמי המס תוך חסינות לנישומים שיגלו מידע אודות הכנסתות שלא דוחו על ידם קודם לכן.

בשנים הראשונות לפעולתו של הנוהל הוגשו מכוחו עשרות בקשות בכל שנה. הכמות הלכה וגדלה, עד שלקראות 2010 הגיעו לכ- 200 עד 300 בקשות בשנה.

ב- 15.11.2011 פרסמה רשות המיסים, במסגרת הנוהל, הוראת שעה בגיןה ניתנו הקלות בריבית ובהפרשי הצמדה. תוקפה של הוראת השעה החarrant עד 30.6.2012 ולאחר מכן עד 27.9.2012. בהודעה המאריכה הודיעה הרשות כי תאפשר גם הגשת פניות אונונימיות. מתגובהה של רשות המיסים לעתירה שלפני יש ללמידה, כי הוראת השעה מ- 2011 זכתה להצלחה והוגשו מכוחה כ- 1,300 בקשות לגילוי מרצון בשנה אחת. לעומת ממחציתן הוגשו באופן אונוני. לאחר שפג תוקפה של הוראת השעה וככל שנותר בתוקף הוא נוהל גילוי מרצון מ- 2005, לא ניתן היה עוד להגיש בקשות אונונימיות. בהתאם, ירד מספר הבקשות שהוגשו למאות בודדות בשנה.

ב- 7.9.2014 פורסם נוהל חדש לגילוי מרצון. תוקפו עד 31.12.2016. הנוהל כלל מספר שינויים יחסית לנוהל המקורי. בכללם, שרות המיסים תהא מנועה מעשות שימוש במידע שייגיע אליה בבקשתו לגילוי מרצון גם בהלים אזרחיים. בד בבד, עם פרסום הנוהל החדש, פרסמה גם הוראת שעה שתוקפה, במקור, היה לשנה אחת אולם היא הוארכה עד 30.6.2016. בהוראת השעה נקבעו שני מסלולים לגילוי מרצון: מסלול אונוני ומסלול מקוצר (מסלול זה מועד לבני הכנסה נמוכה שלא דוחה). על פי המפורט בתגובה רשות המיסים לעתירה, מספר הבקשות גדל פי שלוש וחצי ביחס לתקופה המקבילה בשנת 2011. רשות מיחשת תופעה זו לאמון שנוצר בין הציבור לבינה, ולאפשרות להגיש בקשות אונונימיות.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

3. ניתוח הבקשות מעלה כי רוב המבוקשים הם אנשים קשישים, חלקם עירירים, המזוקקים כספים בחו"ל עד מתוקופת מלחמת העולם השנייה או שהמדובר בכיספי שלומים מגרמניה, חלקם אנשים שעבדו בחו"ל או ירשו כספים בחו"ל, או בעלי נכסים בחו"ל שבאמצעותם ביקשו להבטיח את עתידם הכלכלי וה רפואי בארץ מהם. מדרך הטבע חשים של מבוקשים אלה לחוש את העדמת המס היה גדול ונדרשו ממאי שכנוע ורבים להבאים לכך. רשות המיסים התרשמה, כי האפשרות להגיש את הבקשה במסלול האונימי והדיעה כי לא ניתן יהיה לעשות שימוש במידע שיגיע בדרך זו, הקלה עליהם.

עד עלה מן התגובה כי 86% מן הבקשות שהוגשו הן לפי הוראות השעה משנת 2014 (הן במסלול האונימי והן במסלול המקורי) וכי 70% מתוכן הוגשו במסלול האונימי. עד כה הספיקה רשות המיסים לטפל ב申诉 בלבד.

ב. בקשה העותר ותשובה המומונה לפי חוק חופש המידע ברשות המיסים

4. העותר פנה ב- 1.9.2015 בבקשת לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), על מנת לקבל פרטים הנוגעים לבקשתו שהוגשו מכוחו של נוהל גיליי מרצון (הבקשה – נספח ד' לעתירה). פרטי המידע שבקש העותר היו אלה:

משרד פקיד השומה שטיפול בבקשתו;
מספר הבקשה;
האם הוגשה במסלול רגיל, במסלול אונימי או במסלול מקוצר;
שנות המס בגיליי מרצון;
תאריך קבלת הבקשה;
תאריך החתימה על החסכים;
סכום ההכנסות שהועלו או הושמו לפי הפירוט: הכנסות מתוקופת הגילוי; הכנסות עסק ש滥פני תחילת תקופת הגילוי; הכנסות פאשיית ורווחה הון;
סכום החון שדווח;
שם כל תוספת המס שחוobsה על ידי המציג בבקשתו כפי שהוגשה;
שם כל תוספת המס בחסכם השומה לפי הפירוט: קרן, ריבית, הפרשי הצמדה וכנסות; האם שולם מס על קרן ההון לתחילת תקופת הגילוי ומה סכום המס;
האם הנישום הציג וראיות למקור הקרן מירושה או מהכנסות פטורות אחרות;
האם הבקשה התקבלה או נדחתה;

בית המשפט המחוון בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

האם התשלומים שולם, הוסדר או טרם הוסדר;

שם בא כוח המבקש ("המייצג");

האם הנישום שכיר או עצמאי;

האם הנישום הגיש דו"חות מס שנתיים לפני הליך הגילוי.

בקשה הסביר העותר, עורך דין ורואה חשבון במקצועו, כי עניינו בפרטים המבוקשים נובע מכך שהוא עוסק בתחום, כי הוא עורך עבודה אקדמית ובקשת לעשות ניתוח מעמיק בנושא, וכי קיימות שנות בין החלטות של רשות המיסים בנוגע לנישומים שנסיבותיהם דומות.

5. ב- 24.9.2015 השיב הממונה לפני החוק כי המידע, בכלל, אינו מופק על ידי רשות המיסים בנוגע לשברגרה וכי הפקתו, ככל שהיא אפשרית, תחייב עיבוד מורכב. משכך, אין הרשות חייבת למסרו מכוח הוראות סעיף 7(ה) לחוק. בנוסף נאמר בכתב כי גם בהעתלים מן האמור לעיל מדובר בהפקת מידע המצריכה הקצאת משאבים בלתי סבירה ודינה להידחות, אם כך, גם מכוח הוראות סעיף 8(1) לחוק.

עם זאת, נמסרו לעוננו של העותר נתונים ארגטטיביים המצויים בידי הרשות, ובכללם מספרן הכלול שהבקשות (3,365) שהוגשו בחלוקת לפי מסלול גילוי רגיל (500), מסלול גילוי אונוני (2,013) ומסלול גילוי מקוצר (852); סך כל ההון שנחשף (כ- 10.5 מיליארד ₪) והמס שהושכם עלייו (כ- 365 מיליון ₪). הממונה הוסיף בהערה כי לאחר שסכום המס מתיחס רק לפניות שהטיפול בהן הסתיים אין הוא משקף את סכום המס שייגבה בגין סך ההון שנחשף.

6. העירה שלפני הוגשה ב- 23.11.2015 כולם בד בבד עם הגשתה שב העותר פנה לרשות המיסים בבקשת מידע, החזרת בעירה על זו שהוגשה בספטמבר 2015. בהמשך, ב- 7.12.2015, פנה פעם נוספת וביקש לקבל את המידע בטבלת אקסל שצורפה על ידו בקשה. רשות המיסים הודיעה לו כי בקשתו תידון במסגרת העירה שהגיש.

תמצית הטענות בעירה

7. העותר מעד על עצמו כי הוא מרצה לחשבונאות וחוקר בתחום המיסים במספר מוסדות אקדמיים. עוד מעד הוא על עצמו כי במסגרת עבודתו המקטעת היה מעורב בעשרות בקשות לגילוי מרצון שהוגשו לרשות המיסים.

בית המשפט המחוזי בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

על פי הנطע בעטירה, קיבלת הרשות "במוחשיים" החלטות הנוגעות למיליארדי ש' שלא שקייפות ציבורית, תוך אפליה קשה בין נישומים ותוך פגיעה קשה באמון הציבור במערכת.

הנתונים המבוקשים על ידו, כך הוא טוען, נאספים על ידי רשות המיסים בצורה שיטותית וב_TBLאות מסודרות, ומשכך טעنته כי הנתונים המבוקשים אינם מצויים בידיה וכי הפקתם אינה אפשרית או שיש עימוה משום הקצתה לשאבים בלתי סבירה, אינה נכונה. את זאת למד העוטר מהוראת הביצוע שפרסמה רשות המיסים, ולפייה חייבים פקידי השומה לנחל טבלת מעקב מסודרת הכוללת את כל הנתונים שביסוד התביעה. העוטר מפנה בהקשר זה לטבלה המצורפת להוראת הביצוע (נספח ב' להוראת הביצוע).

לטענת העוטר, על פי הנוהל יש לדוח על הכנסות שהושמשו בתקופת הגילוי ולשלם את המס בגין הכנסות אלה. כאמור, מדובר בחישוב מתמטי פשוט, אלא שבעת עריכת השומה עולה שאלת מה מקור ההון בגיןו צמחו הכנסות. נישומים רבים טוענים כי מדובר בסוף שהתקבלו בידי רשותה ובכמה מה ש揭露ו בחו"ל קודם למועד תחילתה של הרפורמה בדייני המס, בשנת 2003, ומשכך פטורות מס. העוטר טוען, כי הרשות מגלה עדשה חזדנית ביחס לטענות מן הסוג האמור ודורשת ראיות להוכחתן. אלא שהניסיונות מתקשימים, באופן אובייקטיבי, להציג ראיות הנוגעות לאיורים לפני עשרות שנים. במצב דברים זה סבור הוא כי מן הרואין לקבוע קרייטריונים אחידים וגולויים שעל בסיסם יקבע גובה המס שישולם בגין קרן ההון לתקופת הגילוי. בקשר זה טוען הוא, כי קיימת חוסר אחידות בטיפולם של פקידי השומה השונים וסכום המס מוטלים באופן שרירותי. לטעםו, מתעורר חשד שהוא מנצלת רשות המיסים את חוסר הבהיר של הנישומים, וגובה מהם "דמי חסוט" – לא פחות ולא יותר. העתירה רצופה אמריות דוגמת "משמעות אישיות עם מפקחי המס", עליה כי 'הוראות מוגבה' מורות להם למסות את הקרן 'בכל מחיר' (סעיף 62 לעטירה); או "'דמי חסוט' אלו נגבים תוך הנפת שוט ההליך הפלילי מעיל ראשם של נישומים תמי לב, שככל חטא בא דיוח על הכנסות ריבית בסכומים זניחים" (סעיף 64 לעטירה). כך טוען גם כי לנוכח השוני שבטיפול בנסיבות בין מייצגים שונים "עליה החשש שישנם מייצגים 'בעל קרטרים' המשיגים שיעורי מס טובים יותר מאשר אחרים. כך גם השוני בין פקידי השומה השונים מעלה חשד לחוסר אחידות במרקחה הטוב או לפגיעה בטוהר המידות במרקחה הפחות טוב" (סעיף 65 לעטירה).

תכלית חיפוי המידע המבוקש הינה, כאמור, להפריך או לאמת את ההשערות המפורטוות לעיל.

בית המשפט המחוזי בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

8. טענה נוספת מעלה העוטר היא שהליך היגלי מרצון דומה במהותו להליך של תשלום כופר. שני המקרים משלים הנישום כסף לרשות המס, בתמורה לחסינות מפני העמדה לדין פלילי. והנה, לאחר שבמשך שנים שמרה רשות המיסים את החולות ועדת הcope הרחק מעיני הציבור, בעקבות דו"ח מבקר המדינה מ-2007 החלו רשות המס לפרסם את החלטות ועדת הcope באופן אונימי. העוטר מדגש כי ממצאי מבקר המדינה הלו כי קיימים הבדלים ניכרים בין שיעורי הcope שהטילה רשות המיסים ויחסית לכלכלי ההכנסות שהועלמו. לטעמו, כפי שמוסלט עתה חובה על רשות המיסים לפרסם את החלטות ועדת הcope, ומכוון פסיקתו של בית המשפט העליון בע"מ 398/07 התנועה לחופש המידע נ' רשות המיסים, פ"ד סג(1) 284 (2008) (להלן: ענין הcope) אף שמות הנישומים מתפרסמים, כך חיבת היא לפרסם את ההחלטה ואת הסכמי השומה שנחתמו בהליך גילוי מרצון, אם לא את שם של הנישומים בהליכים אלה.

עלורי תגונת רשות המיסים

9. לטענת הרשות, המידע המבוקש חשוף פרטיים רבים על כל בקשה ובקשה ווינו רחב היקף. אף ש מרבית המידע המבוקש אונימי, סבורים אנשי המקטוע ברשות המיסים, כי חשיפת המידע תרתיע נישומים מlestן פעולה ומהגשת בקשה על פי הנוהל וזאת ברמתו וDAOות גבוהה. על פי הערה, חשיפת המידע ופרסומו יביאו לכך שנישומים יחששו שהשלב הבא יהיה דרישת פרסום פרטייהם האישיים. עוד Natürlich, כי התנהלות הנישומים מול הרשות הינה בהנחה שהמידע לא יימסר ולא יישא בו שימוש נוסף. בהקשר זה עומדת רשות המיסים על כך שהליך היגלי מרצון הוא הליך רגיש, שלאזכה לשיטוף פעולה משמעותית מצד הציבור אלא לכשניתה האפשרות להגיש בקשה אונימית. מאחר שקיים סבירות גבוהה, כאמור, כי מסירת המידע המבוקש תפגע בהליך האמור, רשאית הייתה הרשות לדוחות את הקשה מכוחה של הוראת סעיף 9(ב)(1) לחוק. ועוד מפנה הרשות לסעיף 9(ב)(7) מכוחו רשאית הרשות להימנע מLAGות מידע שאו גילויו היה תנאי למסירתו או שגילויו עלול לפגוע בהמשך קבלתו.

עם זאת, לאחר שיפור תוכפה של הוראת השעה, ב- 30.6.2016, תמסור רשות המיסים לעיונו של העוטר את פרטי המידע המצוויים במערכת הממוחשבת, בכפוף להסתירותו בקשר למטרת פרטיים, שתפורט בהמשך. לטעמה, מדובר בפתרונות מיידי, המאפשר את גילוי המידע המבוקש מבלי לפגוע בהליך היגלי מרצון. בהקשר זה מוסיפה וטענת הרשות כי בשלב זה, הנתונים המצוויים בידי איים מלאים ולא ניתן ללמידה מהם דבר. כל כך מושם שחלק ניכר מן הבקשות מצויות בעיצומו של ההליך ותוכאותיהם טרם הוקלו. כך גם תקופת הנהלת לא הסתירה

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

עדין וצפויות בנסיבות נוספות. בנסיבות אלה המדויבר בתנאים החלקיים, שסמללא לא ישרתו את העוטר לצורך מחקרו.

לטענת הרשות, במערכות המידע הממוחשבת מצויים אך הפריטים הבאים: משרד השומה שטיפל בבקשתו ; מספר הבקשה ; איזה מסלול מן המסלולים הוגש ; שנות המס אליהן מתיחס הגליי מרצון (לא בכל המקרים מזמן פרט זה) ; תאריך הגשת הבקשה ; תאריך חתימת ההוראות (כאשר במסלול המוצע כלל לא נתמכו הסכמים ולעתים – גם אם נדרות – גם לא במסלול המקורי) ; סכום ההכנסות שהועלו (לא פירוט) ; סכום החון שדווח ; סך כל תוספת המס בהסכום השומה לפי פירוט : קרון, ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות (יוור, עם זאת, כי סכום תוספת המס המוזן למרכז אינו משקף, בהכרח, רק את תוספת המס בעקבות הגליי מרצון. יכול שבקבות הבדיקה נקבעו לנישום חבות מסוימות כלתיות. זאת ועוד, במקרה בו נדחתה הבקשה ולאחר מכן הגיעו להסדר מס ללא חסינות מהליך פלילי, תוספת המס ששילם אינה נשמרת במערכות הגליי מרצון) ; האם הבקשה התקבלה או נדחתה ; האם החוב שלם, הושדר או טרם הושדר ; שם המיצג (לא תמיד מוזן). ואילו הפריטים הבאים אינם קיימים במערכות המידע הממוחשבת: אומדן המס, היינו תוספת המס כפי שהושבה על ידי המיצג ; האם שולם מס על קרון החון לתחילת תקופת הגליי ומה סכום המס ; האם הנישום הציג ראיות למקור הקרון מירושה או מהכנסות פטורות ; האם הנישום שכיר או עצמאי ; האם הגיע הנישום דו"חות מס שנתיים קודם להליך הגליי.

איתורו של מידע שאינו קיים במערכות המידע יחייב בדיקה ידנית של כ- 4,300 תיקי נייר. הבדיקה תחייב את איתורו כל אחד ואחד מן התיקים, חיפוש המסמך הרלוונטי, בדיקת תוכנו, והזנתו למחשב. רשות המיסים מערכה כי יידרשו כ- 20 דקות עבודה לכל תיק, ולעולה מ- 1,430 שעות בסך הכל. בנסיבות אלה מפנה הרשות לסעיף 8(1) לחוק, המסימך אותה לדוחות בקשה לקבלת מידע, שהטיפול בה מצריך השקעת משאבים בלתי סבירה. השבתת עובד ממלאכתו למספר שעות עבודה כה רב אינה סבירה כשלעצמה, על אחת כמה וכמה כשמערך העובדים המתפלים בגליי מרצון מונה ארבעה עד חמישה עובדים, המתפלים בכל הנסיבות במתה החקירות, בשל הסודיות והחשאיות הכרוכות בהליך. מכל מקום, לטענת הרשות, אין היא חייבות להעביר מידע שיש לעבדו לשם העברתו, כאמור בסעיף 7(ה) לחוק.

מבין כלל פרטי המידע המצויים בידיה, אין רשות המיסים מוכנה להעביר, גם לא בעתיד, את הפריטים שעוניינם משרד השומה שטיפל בבקשתו, מספר הבקשה ושם המיצג, שכן המדויבר, לטענה, בתנאים שהגילים מהויה פגעה בפרטיות (סעיף 9(א)(3) לחוק). על פי הנטען, התנאים

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

שעניינים משרד השווה שטיפל בבקשתו ומספרה עלולים לחסוף את זהות הנישום, מה שעלול להוות פגעה בפרטיותו. מספר הבקשה, שהוא מספר חד ערכי המשמש את הרשות, עשוי להופיע על מסמכים הנשלחים לגורמים חיצוניים. ניתן יהיה להציג את המספר עם נתונים אחרים (כגון מכתב לנישום הנושא את מספר הבקשה) ולהשוו بذلك זו את זהותו. ממילא יהיה בכך משום חשיפת מידע אודוטה הכספי הכספי של תיק גילוי מרצון בפרטיותו של המיצג. כל כך, משום חשיפת נתונים על היקפו הכספי של תיק גילוי מרצון לצד גילוי זהות המיצג תוביל לביק למסקנות אודוטה הכספי האפואיות של עורך דין ומילא גם על מצבו הכלכלי. בהקשר אחרון זה טוענת רשות המיסים כי תיאלו פונת לכל המיצגים על מנת לקבל את עדמתם, כנדרש בסעיף 13 לחוק. הדבר יזהה הבדיקה ממשית על מילוי משימתה העיקרית ולפיכך אין לקבל חלק זה של הבקשה גם לנוכח סעיף 8(1) לחוק.

רשות המיסים מפנה גם להוראת החיסין המצויה בסעיף 231(א) לפקודת מס הכנסת (נוסחה חדשה), התשכ"א-1961 (להלן: **פקודת מס הכנסת**), ולפיה אין לחסוף ידיעות על הכספיו של נישום אלא לצרכי הפקודה. לאחר חשיפת מידע המפורטים לעיל תוביל, על פי החשש, חשיפת זהות הנישומים ומצבם הכלכלי, יהיה בכך משום מעשה אסור על פי דין ועל הרשות להימנע מכך, כהוראת סעיף 9(א)(4) לחוק.

10. אשר לעניין הקופר טוענת רשות המיסים, כי יש לאבחן בין ענייננו. הליך הקופר הוא הליך חריג, מעין שיפוטי, אשר בגדרו ניתנת לרשות הסמכות להטיל סנקציה עונשית על עברינו מס ומכאן השקיפות המתחייבת ממנו. יתרה מזאת, אלמלא הליך הקופר, היו הנישומים נשפכים בהליך פלילי. ואילו בהליך גילוי מרצון אין מדובר בחילטה מעין שיפוטית הכוללת סנקציה עונשית ואר לא בהטבה מבחרית חוב המיס, שכן הנישום משלם את מלאה המס בו הוא חייב. הרשות מותרת, אולם, על הליך פלילי, בדומה להליך הקופר, אלא שבבדל ממנו, לא היה בידייה מידע אמללא פנה אליה הנישום. הנישום המשלים קופר הוא בוגדר מי שuber עבירה בעוד שעוד שהניסיונות המוגיש בקשה לגילוי מרצון לא נחשד, לא נחקר, וככל שהמדובר בבקשת המוגשת במסלול האונוני – זהותו אינה ידועה כלל לרשות המיסים. ולבסוף, פסק הדין בעניין הקופר החל את חובת הגילוי ממנו ואילך, ולא על הסדרים שנעשה קודם לו ועד בו ניתן. ואילו העותר מבקש חשיפת מידע אודוטה בנסיבות שכבר הוגש וספק אם היו מוגשות אלמלא האונוניות שהובטחה בהוראות השעה.

בית המשפט המחוון בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 ג'רוז נ' רשות המיסים בישראל ואח'

תגונת העותר לטענות רשות המיסים

11. העותר אינו מוכן להמתין עד לתום תקופת הוראת השעה על מנת לקבל את המידע שהרשות מוכנה למסור. לטענתו, המנע האמייתי העומד בסיסו הצעת הרשות לדוחות את גילוי המידע לשימוש החקלאי אינו הדאגה לנישומים או הרצון לעודד הגשת בקשות, אלא מניע פסול והוא הרצון לשוחות באירועים מנישומים סכומי מס שאינם חייבים בהם והכל תחת מעיטה חשאיות. חשיפת המידע תקשה על הרשות לאלו נישומים לשלם סכומי מס שככל אינם חייבים בהם. הлик הגליוי במתכונתו זו אינו עומד לפיקוח, לנישומים אין דרך להשיג על החלטה בעניינים, והיעדר השקיפות מאפשר קבלת החלטות בלתי אחידות.

אשר למונחים שיחייבו מאות רבות של שעות עבודה לשם קיבוצם מתקי הנייר טוען העותר כי מדובר בנסיבות שחלה על הרשות חובה לנחלם בטבלה מרוכזת, על פי הנילהה שלה. יתרה מזאת, כל בקשות הגליוי מרצון מוגשות ומטופלות באמצעות דואר אלקטרוני ייעודי.

ובכל הנוגע לטענות שענין חיסין ופגיעה בפרטיות טוין העותר כי הטענה המתיחסת לפגיעה בפרטיותו של המיצג אינה יכולה לעמוד באשר אין מדובר במידע מכפיש או בעל גון שלילי, אין מדובר בחשיפת שכר הטרחה ואין ללמידה מן החשיפה את היקף פעילות משדרו של המיצג. כל שניתן יהיה לדעת הוא מספר בקשות הגליוי מרצון שהוגשו על ידי אותו מייצג. העותר אף כופר בכך שחשיפת המידע בדבר משרד השומה המטפל במספר הבקשה יהיה בה כדי לחושף את זהותו של הנושא.

דיון והכרעה

א. התשתיות הנורמטיבית

12. מטרתו של החוק, כפי שהוסבירה בהצעת החוק, היא "لسטייע לקידום של ערכיהם חברתיים ובهم שוויון, שלטון החוק וכיבוד זכויות האדם, ותאפשר גם בקרה טובה יותר של היציר על מעשי השלטונו" (הצעת חוק חופש המידע, התשנ"ו-1996, ה'ח 2630). תפישה זו באה לידי ביטוי בסעיף 1 לחוק, המורה כי:

"לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות חוק זה."

בית המשפט המחוון בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

הזכות למידע היא זכות בעליτ "אופי חוקתי" (ענין הכהן, עמי (337), והוא נועדה להגשים מספר תכליות. התכליות האחת עניינה חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת (ע"מ 6013/04 משרד התעשייה נ' חברת החדשנות הישראלית בע"מ, פ"ד ס(4) 74, 60) ; תכליות אחרת היא מתן אפשרות לציבור להפעיל פיקוח ובקרה על הרשות וליטול חלק בשיטה השכלונית (ע"מ 7024/03 ע"ד אריה גבע נ' גרמן, פסקה 12 (6.9.2006) ; תכליות נוספת משותה משפט החקוק היא הבטחת אמון הציבור ברשות הציבור (ע"מ 3908/11 הנתלת בתיהם המשפט נ' עיתוד דה מרקר באמצעות עיתון הארץ בע"מ, פסקה 22 לפסק דין של כב' השופטת ע' ארבל (22.9.2014)).

ביסוד תכליות אלה עומדת התובנה, לפיו המידע המצו依 בידי הרשות אינם קניינה אלא קניין הציבור, ומכאן שלכל אחד מן הציבור הזכות לקבל מידע מן הרשות גם אם אין לו עניין אישי ושיר בו, אלא בהתקיים טעמים ראויים למנוע זאת (ע"מ 8282/02 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' מבקר המדינה, פ"ד נ(1) 471, 465 (2003) ; בג"ץ 2283/07 פורום משפטיע למעו הארץ ישראל נ' הוועדה לבחירת שופטים, פסקה 5 לפסק דין של כב' השופטת אי' חיות (5.5.2008)).

13. עם זאת, ככל זכות, גם הזכות למידע אינה זכות מוחלטת. החוק קובע רישומה של סייגים לזכות האמורה. בהתקיים אלה המנוויים בסעיף 9(א), לא תמסור הרשות את המידע המבוקש. כך, למשל, כשמסירות המידע תגרור עימה פגעה בביטחון המדינה או ביחסיו שלחו (סעיף 9(א)(1) לחוק). בהתקיים סייגים אחרים, המנוויים בסעיף 9(ב) לחוק, נתונה מסירת המידע לשיקול דעתה של הרשות. כך, למשל, כשהמדובר במידע שגילו עלול לשמש את תפוקה התקין (סעיף 9(ב)(1) לחוק). בנוסף, רשאית הרשות לדוחות בקשה לקבלת מידע במקרים המנוויים בסעיף 8 לחוק, כגון שהטיפול בבקשת כרוכך בהקצת משאבים בלתי סבירה (סעיף 8(1) לחוק).

מהאחר שהזכות קיבלת מידע נתפסת כזכות בעליτ "אופי חוקתי", הרי שככל שהסייג הנטען מגלם זכות בעלט מעמד זהה, כגון הזכות לפרטויות (סעיף 9(א)(3) לחוק), האיזון בין שתי הזכויות הוא "אייזון פנימי" או "אייזון אופקי" שבגדרו ניתן מענה לשאלת "מהי מידת הויתור התזדיינית הנדרשת מכל אחת מהזכויות על מנת לאפשר את קיומן המשותף" (ענין הכהן, עמי (338).

אייזון מסווג אחר מתחייב כאשר אל מול הזכות למידע עומדות זכות מסדר נמוך יותר. בעניין הכהן עמד על הפרק הסיג הקבוע בסעיף 9(ב)(1) לחוק, והוא החשש שחשיפת המידע תביא

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

לפניה בתפקודה התקין של הרשות הציבורית. האיזון המתחייב במקרה זה הוא "אייזון חיצוני" או "אייזון אנכי", ואמות המידה אותה הציב בית המשפט היא זו:

"נקודות המוצאת שנקבעה בפסיקתו בעניין זה הינה כי הזכות לקבל מידע תישוג מפני האינטראס הציבורי רק כאשר קיימת וראות קרובת לפגיעה ממשית באינטראס הציבורי... או, לפחות, בשינה הסתברות גבוהה לכך. (עניין הכהפר, עמ' 338, ההדגשות במקורו).

מצודים בתובנות אלה, נפנה עתה לעניינו.

ב. הערות כליליות

14. העותר טוען, כאמור, כי היעדר השקיפות של הלि�כי היגלי מרצון מאפשר לרשות המיסים "לשחות באזומים" או לגבות "דמי חשות" מנישומים תמי לב, שאין להם דרך להשיג על דרישת המס המופנית אליהם במסגרת היליכים אלה. ביטויים קשים אלה מوطב היה להם שלא היו נקטים. אין הם מכבדים את הטוען ולא היה כל מקום לשימושם מבלי שתוטג ולו תשתיית מינימאלית לנכונותם.

זכיר, בהקשר זה, את הרקע לנוהל גילי מרצון והוא הרפורמה בדייני המס שהפחלה, באחת, אזהרים שהחזיקו בנכסים בחו"ל לעבריני מס. ניתנה להם האפשרות לדוח על נכסים אלה לרשות המס, לשלם מס אמת ולהימנע בדרך זו, בעתיד, מהליכים פליליים ומשנקציות העונשיות אם ייחשפו. תכלית נוספת מטרת הנוהל היא הגברת המאבק בהון השחורה. המדובר, אפוא, בנוhal שתכליתו להרחב את מעגל משלמי המס ואשר תשתיתו מונחת על רצונות של אלה לעשות כן. כשמו של הנוהל כן הוא: גילי מרצון. מרכזו של הנושם. נזכיר עוד, כי הפניה יכולה להיות אונומית, ורק לאחר בירור חבות המס יהיה על המיצג לחשוף את זהות הנישום. מכאן, לאחר הבירור, ובטרם ייחשף, יכול הנישום לסתות ולהימנע מהמשך ההליך. הנה כי כן, הביטויים הקשים שצוטטו לעיל אין בין טיבו של ההליך ומעמדם של הנישומים בו ולא כלום.

לאחר שאמרנו את שאמरנו, עולה מכל ספק כי הבקשה שלעצמה, כשהיא מופשטת מן הביטויים הקשים והמיותרים שנלווה לה, עולה בקנה אחד עם תכליות החוק. זכותו של הציבור לדעת כיצד מיושם נוהל היגלי מרצון ומה הישגיו. זכותו של הציבור לפקח על פעולות הרשות

בית המשפט המחוון בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

ולהפעיל בקרה עליהם. הדיון המתחייב הוא דין באיזונים המותבקשים בין הזכות למידע לבין הסיגים השונים למסירתו, להם טעונה רשות המיסים.

15. והערה כללית נוספת להשוואה בין עניין הcoopר לבן עניינו. לא מצאתי כי פסק הדין בעניין coopר תומך בעטירה. כאמור, בהתאם פרשה עמדה על הפרק השאלה האם יש לחייב את רשות המיסים לחושף את זהותם של נישומים עם נרכזו הסדרי coopר, לצד פרטי העבירות שייחסו להם והיקף ההכנסות שהועלו על דם. בית המשפט העליון הוכיח בכך שחשיפת פרטיים אלה יש בה מושם פגעה בפרטיותם של הנישומים, הן נוכח הוראות החיסיון שבידיים המס והן נוכח חוק הגנת הפרטיות. כך גם הנימוק בית המשפט העליון כי ההימנעות מהחשיפת זהות הנישומים יש בה כדי לשמש תמריך עבורם לעשות שימוש במנגנון coopר, שאין חלק כי יש לציבורו אינטרס לעודדו. מנגד עמד בית המשפט העליון על כך שהסדרי coopר באים בתחום הילכים פליליים להם צפויים הנישומים לדין, מAMILA הייתה הcoopר הוא הליך מעין שיפוטי בו מוטלת סנקציה עונשנית, וכי לו עמדו הנישומים לדין, מAMILA הייתה הcoopר והותם נשפט. עוד סבר בית המשפט העליון, כי שקייפות מרבית היליכי coopר תקדם את האינטרס הציבורי שבחратעת עבריני מס ותאפשר פיקוח ציבורי על התנהלותה של רשות המיסים. השיקולים שהכריעו את הkopf לטובת הגליוי היו שהמדובר בהסדר שכורכה בו הטלת סנקציה עונשנית על ידי רשות מנהלית ומשכק אינה נתונה לביקורת בית המשפט (להבדיל מהסדרי טיעון); כי נקודת המוצא ביחס למי שנערך עימיו הסדר coopר היא שעבר עבירה ומשכק אינו זכאי ליהנות מהגנה רחבה של פרטיות לה זכאי אוצר שומר חוק; שהאפשרות להמיר את ההליך הפלילי בcoopר אינה בבחינת "זכות" העומדת לנישום אלא טובת הנהה שהרשות רשאית להעניק לו מטעמה שלה ולאור התועלות שההסדר עשוי להציג אינטרס הציבורי ולנוכח התועלות שבחратעת עבריני מס כתוצאה מהפרוסום הכרוך היליך coopר.

ואילו בעניינו, אין מדובר למי שהתגבשו נגדו ראיות לביטוס כתוב אישום ואף לא למי שנחشد בביצוע עבירה. הסכום הנגבה ממנו הוא חוב המס (בצירוף הפרשי ריבית והצמדה) ולא סנקציה עונשנית שבאה חלף היליך פלילי. המדבר בנישום המבקש לפנות לרשות מיוזמתו ולדוחה על הנסיבות החייבות במס. אלמלא פניוינו, לא היה בידי הרשות מידע על הנסיבות אלה. כך או כך, לנוכח הפגיעה בפרטיות הגביל פסק הדין בעניין coopר את תחולתו להסדרי coopר שייעשו ממנו והלאה, ולא חיל עצמו על אלה שנעשה בעבר על יסוד הנהמה שזהות הנישום לא תיחשך.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

ג. המידע אותו מוכנה רשות המיסים למסור בסיג שמסירתו תהיה עם תום תוקף הוראת השעה

16. כאמור, את מרבית המידע הקיים במערכת הממוחשבת מוכנה רשות המיסים למסור לעיונו של העותר, אולם רק עם תום תוקפה של הוראת השעה, המאפשרת הגשת בקשנות אונונימיות. המחלוקת עומדת, אפוא, על העיתוי.

רשות המיסים משעינה את עמדתה על הוראות סעיף 9(ב)(1) לחוק, לפיו רשאית הרשות להימנע ממיסירת מידע אשר גילויו עלול לשבש את תפוקה התקין או את יכולתה לבצע את תפקידיה. בנוסף נאחזות היא בהוראות סעיף 9(ב)(7) לחוק, לפיה רשאית היא להימנע ממיסירת מידע שהגיע אליה, ואשר אי גילויו היה תנאי למסירתו או שגילויו עלול לפגוע בהמשך קבלתו.

כפי שראינו לעיל, להערכת הגורמים המקצועיים תביא חשיפת המידע עתה להכשלת ההליך של גילוי מרצון, הנשען על אונונימיות, על חשאיות ועל אמון במערכת. הנ吐ונים שהוצעו יש בהם כדי לבסס חשש לפגיעה ממשית בהליך בסבירות גבוהה, אם לא בוודאות קרובה. כפי שפורט לעיל, ניסתה לתוקף של הוראת השעה הקודמת, שאפשרה הגשת בקשנות אונונימיות, הcapilla ושיישה את כמות הבקשות. פקיעתה הובילה באחת להפחיתה משמעותית עד מאוד בבקשתות אלה. המספרים שבו ונסקו באופן חד משמעי עם חידושה של הוראת השעה הנוכחית, ב- 2014.

17. לא יכול להיות חולק על העניין הציבורי שהרחבת מעגל משלמי מס אמת ובמאבק בחון השחור. כך גם יש לציין, כי מדובר בהליך נשען על נוכחותם של נישומים לחשוף את חברות המס שלהם בטרם נודע על כך לרשות המס מקורות אחרים. מן הנ吐ונים שהובאו לעיל בוגר להנתנוותם של נישומים אלה יש ללמידה, כי שמירה על האונונימיות שלהם היא שם המשחק. הדבר, אפוא, בהליך רגish עד מאד. הערכת גורמי המקצוע, לפיה גם הנ吐ונים מבלי שייחשף שם של הפונים תשפייע השפעה דרמטית על הנוכחות להיחשף לפני רשות המס, אינה קלוטה מן האויר. יש בכך מושם איטות משמעותי שההליך מועד כולל לחשיפה.

הנה כי כן, מסירת המידע תשבע את תפוקה התקין של רשות המיסים ותפגע בהמשך קבלתו. כך באשר לתחולת הסיג הקבוע בהוראת סעיף 9(ב)(1) לחוק.

בית המשפט המחוזי בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 ג'רוז נ' רשות המיסים בישראל ואח'

גם טענת רשות המיסים לפיה גילוי המידע המבוקש עומד בוגד להתחייבות לסתדיות, הנלמדת, ولو מכללא, מטיבו של נהיל הגילוי מרצון, מקובלת עלי. בהקשר זה כבר נקבע, כי פועלה של הוראת סעיף 9(ב)(7) לחוק יבוא לידי מוקם בו גילוי המידע נוגד התחייבות מפורשת או מכללא לסתדיות, או מקום שגילוי יביא לידי סיכון המשך זרימת המידע (בג"ץ 10271/02 אברהם פריד נ' משטרת ישראל מחוז ירושלים, פ"ד סב(1) 106, 140 (2006)). ועוד נקבע, כי השיקול העומד בסיס סיגן זה הוא הפגיעה באינטרסים ציבוריים כליליים הנובעים מחוות האמון בין הרשות לבין מוסר המידע, אמן שעמד בסיס מסירת המידע (עת"ם (ת"א) 2032/08 התנוועה לחופש המידע נ' שירות ברייאות כללית, פסקה 5 (21.2.2011)).

18. אכן, האיזון הנדרש בעניינו הוא איזון "אנכי", בין הזכות למידע לבין האינטרסים הציבוריים הילכיים מרצון. ואמ"מ, על מנת שהזכות למידע תהיה מפניה האינטרסים הציבוריים המונון על ידי מניעת נילויו, נדרש שהפגיעה באינטרס הציבורי תהיה פגיעה ממשית, ברמתה וDAOות קרובה, ולכל הפחות ברמת סבירות גבוהה (ענין הkopf, עמי (338). לאחר שמסקוני, כפי שנומקה לעיל, רשות המיסים עמדה בנטל להוכיח את עצמתה הפגיעה ואת הסתברותה הצפוייה, המסקנה הנוסף המתבקשת שאין היא חייבה למסור את המידע נשוא דיוונו.

מסקנה זו מקבלת משנה תוקף לנוכח עמידת הרשות לפיה תהיה מוכנה למסור את פרטי המידע בהם עוסק פרק זה (קרי: באיזה מסלול מן המסלולים הוגשה הבקשה; שנות המס אליה היא מתייחסת – ככל שהזנו; תאריך הגשתה; תאריך חתימת החסכים – ככל שנחתם; סכום החכנסות שהועלו – ללא פירוט; סכום ההון שדווח; סך כל תוספת חמש בחסכים השומה לפי פירוט: קרן,Ribbit הפרשי הצמדה וקנות – בכפוף להסתיגויות שפורטו לעיל; האם הבקשה התקבלה או נדחתה; האם החוב שולם, הושדר או טרם הושדר), עם תום תוקפה של הוראת השעה.

המדובר בדוחיה בת ארבעה חודשים בלבד. טענת העותר לפיה הגילוי אינו סובל דיחוי לנוכח "מעשי הסחיטה" המיוחסים על ידו לרשות אינה יכולה לעמוד. אין היא יכולה לעמוד משום שלא הובאה לטענה זו ولو ראשית ראייה. כך גם אין היא יכולה לעמוד בהינתן שההוראת השעה עומדת בתוקפה זה כמנה וחייב. והנה, בעוד שעצם הידיעה בדבר מסירת פרטי המידע המתוירים מכון וההוראה עומדת לפוג. והנה, בעוד שעצם הידיעה בבדיקה מוקפת בבקשת המידע רק כמנה לאחר עלולה להביא לפגיעה ממשית ביעילותו של הлик הגילוי מרצון, אין להניח כי העותר יספק לעשות שימוש אפקטיבי בנסיבות שיועברו אליו בטרם יפגג תוקף ההוראת השעה.

בית המשפט המחוזי בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

ד. מידע שאיןו קיים במערכת הממוחשבת

19. לטעת רשות המיסים, המוגבה בתצהירו של מנהל אגף א' חקירות, הנתונים בדבר אומדן המס, היינו תוספת המס כפי שחושبة על ידי המיצג; האם שולם מס על קרן ההון לתחילה תקופת הגילוי ומה סכום המס; האם הנישום הציג ראיות למקור הקרן - מירושה או מהכנסות פטריות; האם הנישום שכיר או עצמאי; האם הגיע הנישום דו"חות מס שנתיים קודם להליך גילוי, כל אלה אינם קיימים במערכת הממוחשבת.

מעבר לתצהיר, עיון בטבלה המצורפת CNSPCH נוהל הוראות הביצוע להליך גילוי מרצון מלמד כי אכן הנתונים הללו אינם מופיעים בה, היינו שפקיד השומה אינו אמר להזינם למערכת הממוחשבת.

20. במהלך הדיון בעלפה טען העותר כי הבקשות לגילוי מרצון וההסכם הנחתמים בעקבותיהם מפרטים כמה מס ישולם על קרן ההון וכמה מס ישולם על החכנות הפירוטיות. הן הבקשות והן ההסכם נשלחים אל ומאותה כתובת אלקטرونית ייעודית, ומשכך אין יסוד לטעת הרשות לפיה הנתונים האמורים אינם מצויים בידיה.

טענה זו לאו טענה היא. כפי שהסביר על ידי ב"כ הרשות ונציגה, בדו"ר האלקטронני מצוין עותק סרוק של הפניה הראשונית מטעם הנישום. הפניה כוללת מדרך הטבע גם פרטים חסויים שהעותר עצמו לא בקש אותם. כך גם ההסכם שנעשה, ככל שנעשה, עם הפונים, מצויים ב擢ה סרוקה או שהם מותווים בתיק הניר של הנישום. רוצה לומר, אין דרך לקרוא את פרטי המידע, הנדרשים בפרק זה, באופן אוטומטי, מן המערכת הממוחשבת.

21. ואם כך, היעתרות לבקשתו של העותר משמעה איתור התיקים באופן יدني, העתקת הנתונים הנדרשים מכל אחד מהם וקיבוצם לקובץ שיכיל את כלם על מנת שניתן יהיה למסור אותו לעיונו. הערכת רשות המיסים לפיה המדבר בכ- 20 דקות עבודה לכל תיק הינה הערכה סבירה. משמעות הדבר שהחישוב שנערך על ידה, ולפיו לשם עיון ובדיקה כ- 4,300 תיק נייר שהוגשו לצורך למעלה מ- 1,400 שעות עבודה, היו חישוב ענייני. בכך דא כבר פסק בית המשפט העליון כי שיבוש סדר העדיפויות של הרשות באופן שיחייב אותה להסיט משאב קיימים ממשימתו העיקרי לשימוש אחרות היא בבחינת הבדה ממשית על עבודתה, וכי "הकצאת משאים לצורך עיבוד מידע, שאינו מתפקידיה העיקריים של הרשות, וזאת על חשבון

בית המשפט המחוון בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 ג'רוז נ' רשות המיסים בישראל ואח'

משימותיה העיקריות, היא על פניה הקצתה מושבים בלתי סבירה לפי סעיף 8(1) העשויה להצדיק **סירוב לבקשתה** (ע"י מס' 2398/08 משרד המשפטים נ' אלצ'ור סגל, פסקה 30 (19.6.2011)).

דברים אלה אינם, בכלל הכלבוד, לעניינו. לא נמצא לי עילה, אם כך, להתערב בהחלטות הרשות ככל שהיא נוגעת לפרטי המידע נשוא פרק זה.

ה. מידע שרות המיסים אינה מוכנה למסור גם לאחר תום תוקפה של הוראת השעה.

22. פרטי מידע אלה כוללים את משרד השומה, את מספר הבקשה ואת שם המיצג.
23. פשיטה, בעיני, שאין למסור לעיינו של העותר את מספרי הבקשות. המזכיר במספרים חד-ערציים, כמוום כי "תעודת זהות". החשש שמסורת המספרים תביא לחשיפת שמות הנישומים הינו חשש ממשי, שסבירות התරחשו לנו. חשיפת זהות המבוקשים תחשוף מידע אודוט הכנסותיהם ותפגע בפרטיהם. החשיפה אף עומדת בניגוד להוראות החסינון שבפקודת מס הכנסה. העותר אינו חולק על כך שהחותם הנישומים צריכה להישאר חסינה ומشك גם הוא מסכים כי פסק הדין בעניין הטענה אינו יכול לשמש אמת מידת בסוגיה זו. ואכן, עמדנו לעיל על האבחנה המובהקת בין שני העניינים. לא מצאתי בטיענותיו של העותר התמודדות של ממש עם החשש לפיו חשיפת מספרי הבקשות יגרור עמו, בקלות רבה, את חשיפת שמות הנישומים על כל המשתמע מכך.

24. מנגד, אני רואה עין בעין עם רשות המיסים ביחס לשני פרטי המידע האחרים. מסירת פרטי משרד השומה שטיפלו בבקשתו לפי ניהול גילי מרצון אין בו כדי לחשוף את פרטי הנישומים שפנו בבקשתה לפי הנווה האמור, בהינתן שמספריה הבקשות לא ימסרו.

כך גם לא מצאתי כי חשיפת שמות המיצגים יש בה ממש פגיעה בפרטיהם. כזכור, טענתה של הרשות היא, שהשיפת שמו של המיצג בצד החיקף הכספי של תיק הגילי, תחשוף גם את שכר טרחתו של המיצג המקורי (מושוערת) מהיקף התיק הכספי. לפיכך ייחש גם מצבו הכלכלי ותיפגע פרטיו. אלא שניתן להניח, כי עיסוקיו של המיצג אינם מוצטמצמים להגשת בקשות לפי ניהול גילי מרצון ועל כן יקשה להסיק מן הנסיבות המבוקשים מה מצבו הכלכלי. זאת ועוד. דבר יום ביומו הוא שמייצגים, קרי, עורכי דין, מופיעים ברבים בכאה. עורכי דין המיצגים לקוחות בbatis משפט מתועדים כמייצגים בהליכים המשפטיים השונים ועל גבי

בית המשפט המחוון בירושלים כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

כתבו הטענות. לעיתים שכר טרחתם אף קבוע מראש בחוק (ראו למשל סעיף 16 לחוק פיזויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975) ואין כל קושי להערכו. בתיה המשפט פוסקים שכר טרחה חלק מפסק הדין, ופסק הדין הם פומביים, ברובם המכريع.

משהגעתי למסקנה זו, ממי לא אין מטעורר הקושי עליו הצבעה רשות המיסים בטיעוניה, היינו הצורך לפנות לשירותות רבות (ואולי אף יותר) של מייצגים, על מנת לקבל את עמדתם באשר לחשיפת היוטם מייצגים בהליכי גילוי מרצון (סעיף 13 לחוק).

סיכום

.25 הגעתו למסקנות אלה:

1. רשות המיסים תמסור לעותר את פרטי המידע המפורטים בפרק ג' של ההכרעה, לא יאוחר מ-30 יום לאחר תום תוקפה של הוראת השעה.
2. רשות המיסים אינה מחויבת במסירת פרטי המידע המפורטים בפרק ד' של ההכרעה, משנקבע כי אינם מצויים במערכת הממוחשבת וקיים יחייב הקצאת משאבים בלתי סבירה.
3. רשות המיסים לא תמסור את מספרי הביקשות, אולם תמסור את פרטי משרדיה השומה בהם טופלו הביקשות וכן את שמות המייצגים. גם פרטיים אלה יימסרו לא יאוחר מ-30 לאחר תום תוקפה של הוראת השעה.

רובה המכريع של העתירה נזנחה, אפוא.

- .26 לעניין ההוצאות, העיר העורות אלה: מצד אחד, המענה הראשוני שניתן על ידי רשות המיסים לעותר היה מענה גורף, ולפיו המידע המבוקש אינו מופק על ידה כעניין שבוגה, וככל שהפקתו תהיה אפשרית - תחייב עיבוד מורכב. בעודו מעמידת רשות המיסים בעטירה, לא כך הם פניו הדברים ביחס לא מבוטל מפרט המידע המבוקשים, אולם מסכימה הרשות למסור לעוון העותר עם תום תוקפה של הוראת השעה. מנגד, עתירתו של העותר כללה טענות שלא היה זה ראוי להשמען. ניתן להניח כי לו הייתה גישתו הכללית שונה, היה נחסך חלק גדול מן העטירה, אם לא כולה.

בית המשפט המחווי בירושלים שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 15-11-50846 גروس נ' רשות המיסים בישראל ואח'

בנסיבות אלה, יישא כל צד בהזאותו.

המציאות תמציא העתק מפסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, י"ב אדר ב' תשע"ו, 22 ממרץ 2016, בהעדר הצדדים.

ל.א.ג.ר.ו.ה

נואה בן אור, שופטת